

Přítel Lidu

politický a společenský týdeník, věnovaný zájmům pracovního lidu v Americe, vychází každý čtvrtek ve WILBER, NEB.

Editorial of the Post Office of Wilber as Second Class Matter.

J. A. HOSPODŠKÝ

redaktor a vydavatel.

Předplatné na rok \$1.50.

OHLÁSKY

jaké blahopřání, úmrty, poptávky ad. čítáme šetru palec uveřejňujeme pouze tehdy, zla jsou peníze přiloženy. Ceny ohlásek stálých oznámíme na požádání. Peníze zaslané budto v požadovaných peněžkách nebo registrovaných dopisech. Za dopisy neregistrované peníze obsahující nejsou zodpovědní.

Vítáme na zaslání poukázky se nezavazují.

Všechna menší oznámení, blahopřání, dikyvanzá ad. musí zaplacená být předem hned při objednání.

Adresujte: "PŘÍTEL LIDU" Wilber, Neb.

Wilber, Neb., 17. srpna 1899

Kuba nechce americké černochy a protestuje.

Z časopisu "La Lucha" v Havana dne 18. 8. 99

Ve Washington Post již podruhé objevuje se pro Kubu velmi pozoruhodný článek, jež říká se zájmů každého Kubánce, jemuž badne nost Kuby a její úspěch leží na srdci.

Článek ten psán jest černochským kapitánem John L. Wallerem dobrovolníka Kansaských, který apeluje na spolky kongres, aby povolil nejmenší dvacet miliónů dolarů za něž by tři miliony amerických černochů vystřehováno bylo z jiných států na Kubu, Porto Rico a Filipíny.

Tato otázka byla vzbuze na již minulý podzim a nyní opět pro bouzení se počíná. Černochi mají zakládati kolonie na Kubě?

Lid Kubánský proti tomu rozhodně a jednohlasně protestuje a bude protestovati až do konce. Kuba nepřeje a nežádá si více černochů a také je za žádných okolností nepřijme.

Kongres ovšem stěží na toto přistoupí, avšak zveřejněna tato hlava výstražná před tím — dokud ještě čas.

Waller píše: "S tímto laskavým činem vlády, souhlasí úplně a novou a blíže postavení Kubánců, jak se dělají a mohou dosvědčit vojím 23. pluku Kansasu, s pluku jízdy Illinoiské a 9 pluku dobrovolníků (vesměs černochi), jež strávili v provincii Santiago přes šest měsíců, kde dovedli si získati přátel a důvěru všeobecnou a sblížili takto americké černochy s Kubánci, a proto budou američtí černochi zde všude nadšeně přijati a vítáni, navzdor, že někteří vysoce setoužebě tolika zlatem zabrániti hledí."

Bláznivý jest obvolání živě. Kubánský černoch nepřeje si žádné ho spojení s černochem americkým a přitahuje k tomu má dost. Mimo toho nastaly by nekončné a vážné státnice na Kubě rozmnožením zde černoského obyvatelstva.

Kubánský černoch lžie se všem tak napsání od černocha amerického, že každý to poznati musí. Kubánský černoch jest bystrý, rozumný, inteligentní a vzhledy mužů, drý a rozsofý, jak v politice, tak v obchodu a zaměstnání.

A k čemu jest americký černoch? K frivoluštnu tanci, rvačce, zpěvu a nesfridnému chlusu? Kdo je tomu naučil, jest těžko říci. Naši černochi — aspoň většina jich dove- de čísti a psát a valný počet jich vyznamenal se v zápisu o svobodě Kubánskou. Mnoho jich nalézáme na poli právníctví, vědy, ano i na poli žurnalistického.

Jsou trpěliví a chladní a jako všechna jiná plemena, poněkud leniví, ale stokrát pilněji a lepší dělníci v polích než černochi, američtí a než jejich byli spoludělní, kdežto jiných černochů americký jest za své surovece, za druhé zase surovec a za třetí opět surovec!

Ovšem, staří negri, kteří dosud nezapomeli smysl "ante bellum", tvoří výminku, leč nejvíce plněme jeho amerických negrů, jest klasa bez ve vši házně a kázně, surovech chování, a oddána úplně chlusu kofalky.

Na každé černoské farmě, na jihu nalazete kram s kofalkou, kde achází se spustlá žrota, páchajfe tu ty největší brutálnosti a surovosti. Ty pak, jež kofalku, jím prodávají, voleni jsou, aby mezi němi povstleli

spory vyrovnávali, na místo, aby na ně posláno bylo vojsko a přinutilo je k vedení pořádného a mravného života.

Bílí plantážníci jednáji také pod le toho při vybírání dělníků a dohlížeteli nad němi. Do práce přimouu ti nejtrpěivší a nejpořádnější, ale dohlížeteli nad němi ustanoví spustlého surovece.

Ubližují někdo černocho a tento vř, že může jej dopadnout v odleh- lých místech samotného a třeba jej tím nebestialnějším způsobem za- vrazdí, nežli tak pěkně a hladce, že ani živá duše něčeho o tom nez- ví.

Jakmile jižni černoch sezná, že jeho "massa," nebo "bos" nemá dosti morální nebo fyzické kuráže a častuho ho tak lidsky a laskavě jak jen jest možno, stane se nesne- sitelným, nikdy nevykoná povělové svou práci a jest hotov k revoltě každou chvíli.

Výplata na plantáži znamená pro celé okolky nebezpečí a všeobecnou vřavu. Černochi hádají a rvou se o peníze, schlastaji se a pak se rvou a každý s toužebně čeká pondělek večer kdy vřava následkem výčerpá ní peněz přestane.

Kubánský černoch na proti tomu má v ústě a láce svého pracdávce beze slova, poslušně a pokojně vy- konává všechny mu určené práce. A černochi zde jsou se právě takové přízni jako běloši, a jsou také všu- de trpěiví, všude mají přístup, všu- de jsou stejně častováni, politicky a společensky. Oni mají přístup do všech kaváren, hotelů, divadel, hos- tinců, jedině a pouze do domu sou- kromného, do rodin přístupů nema- jí. Oni to vědí a také sniší úpln- ěmlý tato obmezení a nikdy se ta- ké nepokusí, aby se, někam svtřili nebo společensky toto pravidlo pře- stoupili. Černoch jižni nikdy by obmezen to neloudev pochopit, ne- dovedl by se mu podrobít a revol- tovat by.

Zla muž pije s černochem kávu v kavárně, nebo vufu v hostinci a se- děl by tu pak s deorou svou nebo manželkou, nikdy nemá k němu černoch přístup, pokud by se dá my neodstranily. A tomu by ame- rický surový negr stěží zvykl a ryal by se při každé příležitosti.

Proto jen at si Strýček Samuel své černocho pěkně nechá, zeivil- naje a připraví dítě na stupeň lid- ské důstojnosti, než s němi bude chítit někoho oblažiti.

Tak svým surovým neholovaným zbožím neoblaží nikoho.

Z Pařížské korespondenční kanceláře.

Paříž, 29. července.

Hned jakmile se roznesla zvěst, že národní rada transvaalské republi- ky na podnět presidenta Krugera ve věci naturalisace Utlanderů po- volila, záležitosti dynamického mo- nepolu se zabývati počala a vůbec čím dál, tím více snašenlivě sobě vědla, ulevilo se v zu značně celému evropskému mínění. Anglie uclná- nena takto před velkým zlomením a věštna publicista se upokojila. My s počátku hned klidni býti nemohli, neboť jsme byli přesvědčeni nejen o velikosti anglického národa, ale ještě více o ukrutnosti anglického národního appetitu.

Za ministra, jakým je p. Cham- berlain, se záležitosti Zavaalska tak hladce odbytí nedají. Bude to dnes pro každého, pochopitelně, uváží a rozmyslí si i to, o čem se ode dvou- daň v Londýně vše hovoří. "Si- tuace není naprosto beznáhlájná pro- blému p. Balfour, vůdce anglických konservativců a první lord poklad- ny, ale prohledil bych se věru pro- ti mému úřadu, kdybych řekl, že je to mír, co nás spásí, neboť soudě vše, mír to právě býti nemu- sí!"

Obdivujete se... umelosti tohoto prohlášení. Druhého dne na to pra- vil si Henry Campbell Bannerman ministr financí opozice, v sntomně, že by nic nebylo v stavu odpsatí a oodi- niti kvrdy proti Boerum spachoue, že by i sebe úspěšnější válečné taze- ní proti Zavaalsku hrozně nesnáze- mělo v zářetí, že by stupňovalo zlo- bu a nenávisť, které by všem poz- dějším pokolením anglickým vládu v Jižní Africe znemožnily.

Tyto reflexe nedaly Chamberlainovi pokoj, tak že prohlásil v delší řeči, že je nemožno by vláda strpě- la a dále klidně k tomu přihlížela, že angličtí poddaní pod vládu cizí- ho plemene v Jižní Africe, se na- lezáji, což pro anglickou převaou- prý je velké nebezpečí.

Podle tohoto argumentu by mu- sel p. Chamberlain věru celým své- to válku vypověditi, neb angličtí

poddaní jsou jistě po celé země kou- li roztroušeni a musí se ovšem i pod- robiti zvykům a zákonům těch kte- réch zemí, což dle Chamberlaina an- glické převaze je nebezpečnou záva- dou.

Dele toho všeho se právě podobá, že celé tyto záležitosti nejsou než "bursovní" převraty. Však kdyby to jen bylo skutečnou pravdou a ne- věci pravdě podobnou. Což nemá snad Anglie kule "Dam-Dum", kterých by v práci vyrovnavaeí pro- ti Boerum tak rádi užíli?

Zprávy z Čech a Moravy

* Msto k odstavku do hlubin rybníka. — Z Bohatína a Přibrami se oznamuje: Ve středu 12. m. m. večer odešla ze svého domova Anna Vávrová, 20letá deera horníka v Havříně, k vysokokolečnému rybní- ku. Dosedši na hráz smlula si šátek a sukni, načež vřela se do vo- ly, kde našla smrt. Nešťastná dívka měla se právě stohovati do Prahy, kam ji vzal její nastávací manžel, aby se tam dala oddati. Mě- la již vše potřebné na cestu přípra- veno, když ji před dvěma dny pot- kalo velké neštěstí. Byla totiž jistým ženatým mužem, když do- jízda, znášilena. Pošetlou dív- ku dojalo toto neštěstí tak moco- ně, že nevěděla z něho vyjít ani ne- ži luhrovolně smrti. Mrtvola tak tra- gicky zhylné dívky vřazena byla iurkem na raně šichtu se ubírají- m. Osud nebodě dívky budí v íacím obyvatelstvu upřímnou sou- strast.

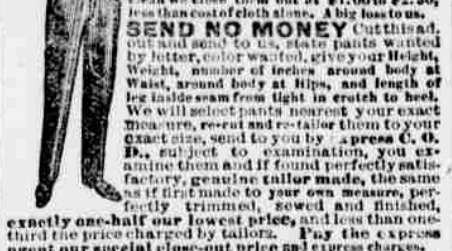
* Obyvatelstvo odlehle posazv- ké dědiny Horky (okr. Dolní Krá- ovice) záležo v devíti dnech dvojího roznoho vzrušen z svého klidu tragickou smrti svých dvou spo- ubočků. Jak jest obecně známo, plaví se nejen ze Sumavy, nýbrž z krajín na střední Sázavě ležie e' knemové díví do Prahy v přámoček, jež váží se z vorů. Dovozem této- ve zdejší krajiny zvané "plavačiny" k važení u řeky zabývá se pro více roků starosta dotčené obce Aet. Klíčák z Čejtce, až v těchto dnech obětoval toto nebezpečí práci svých zřuv. Nakládali s několika sou- druhy v pasece u Borovska a byl- jeho úlohou, aby mohutnému kme- ní, na jehož horním konce byly na dlouhém řetězu zapřaženy tři páry koní, usnašoval cestu do vrchu po lánvám a řízením na druhém konce. Poněvadž nebylo lze shora vidět lohl, stalo se, že při nenadálém po- ybu klády dostal se pod ni tak ne- stastně, že ma byla spodní část těh- rozmačkána. Při úplném ještě ve- domí donesen byl úhoj do blízké ho zámečku, kdež za nedlouho "sko- ni v náručí svého syna. Zastával vdovu se dvěma dospělými dětmi.

— V málo dnech po tomto neště- oslavivány byly jmeniny p. K. ryt. ze Stangleru, majitele panství na Honec, stěběnou. Občan J. Lanca- man k rozkazu syna oslavencova na- bil neobyčejnou dávku práchu, za- tloukl hmožďiv čihou a k tomu ješ- tě jenítm z kolíků, jež právě byl přinesl dvorský kolář Jos. Matoušek jenž se slovy: "Musím se podivati, jak vám to bouhne", poodešel asi 10 kroků, když v tom třaskla moe- ná rána a on bez hlusuní skácel se k zemi zasazen by kusem roztrže- ného hmoždíve, jenž způsobil mu tak hroznou ránu do hrda a prou, že mu tyto části těla hlnohoe byly rozervány. Ač lékaře pomoc by- la ihned po ruce, přece nešťastný oselý muž v malo minutách skona- l. Svěmu zahynulému služebník vy- pravil zaměstnavatel slubný pohřeb — jak se praví — pozlátě vlo- žení se šestí nedospělými dětmi služ- bělní příjmy otcovy nadále pone- chá.

* V Zateci stala se dne 18. m. m. dopoledne živě frekventováno, ně- kolik jen kroků od náměstí vzdála- ná. Dlouhá třída jevištěm nejvý- drážno loupčného útoku, jenmž nej- pěšje za oběť padne lidský život. Tou dobou přišel silný muž do vý- čepu lihovní, v němž byla majitel- ka, 60letá vldva Teresie Loeblová, sama přítomna. Neznámý dal si našti sklenku kofalky a setrval po- děil chvilu v krámě, dávaje ostra- ňí zpozř, kam výčepnice penfe- schovává. Záhy také jistoty o tom nabyli, jžto Loeblová vyplývala v jeho přítomnosti, poslu jistého ob- choču 25. let, za zaslání zboží. Sotva se sluha onen byl vzdálii, popadl neznámý nejprve hůl, později na- putlé ležící kladivo a zasádl Loe- blové, jež odvračená byla od něho, zbytek peněz ušeňovaňuje, několik pádných ran do hlavy. Výčepnice sklesla křv zbrocená k zemi, zlo- syn pak, vřhnul se na ni, vyrvál jí všechny ostatní peníze — celkem asi 70 zl. a vyrazil dvéře, spěchal do

predměstí. Leč několik kroků před krámem stál obchodník s chmelem Spitzer, jenž zaslechl výkřik přepa- dené ženy a ihned na to spatřil pa- chatelé přebah z kofalky. Spitzer naběhl do krámu a sbládnuv Loe- blovou zkrvácenou a v bezvědomí na podlaze ležeti, způsobil povyk přivolal policii a jal se s její pomo- cí lupiče pronásledovati. Již asi po desíti minutách podařilo se dvěma policejním strážníkům útocička pohlíže hostince "u německého du- bu" polapiti a spoutati. Daběak- dopravěn byl na policejní komisár- ství, při čemž jen stěží podařilo se jej policii uchrániti před lynčová- ním. V útocičku, a něhož všechny peníze byly nalezeny, zjištěn byl zlo- své, v Čisté u Královic narozený a do Křečkovice přistěnaný řádenný V. Reitknecht. Zlosyn, který se k ři- nu svému ihned přiznal, ma za se- bou velmi pohnutou minulost; krom různých menších deliktů založil na příklad r. 1889 v Nebasích a Pos- tolepit ohní a byl krajským soudem mosteckým odsouzen ku vězení na dobu 10 let, jež si odbykal v Plzni. Loupežný útok vzhodil v celém mě- stě nesfridné vzrušení a do Dlouhé třídy hrnuly se zášupky občestva.

PANTS AT HALF PRICE AT \$1.00, \$1.50, \$2.00 AND \$2.50... SEND NO MONEY... TAKE NO RISK AND NO MONEY

SEND NO MONEY... TAKE NO RISK AND NO MONEY... JEDNÁNÍ I. — VÝSTUP 1.

TVRZ & POSPÍŠIL

Hostince B & M

Máme

uherský guláš

SEND ONE DOLLAR... SEND ONE DOLLAR...

Krug's CABINET

Nejpšší PIVO

HAIR SWITCH FREE

Farma na prodej

SEND ONE DOLLAR... SEND ONE DOLLAR...

MONEY TO PATENT

CHRAKTE DRÁBEŽ

ROČNÍ VÝROBA 200,000 SUDŮ

První cenou Zlatou medaili

OMAHA BREWING ASSOCIATION

Roční výroba 200,000 sudů

První cenou Zlatou medaili

OMAHA BREWING ASSOCIATION

Roční výroba 200,000 sudů

První cenou Zlatou medaili

OMAHA BREWING ASSOCIATION

Roční výroba 200,000 sudů

První cenou Zlatou medaili

OMAHA BREWING ASSOCIATION

POMNÍKY

Nižkpsaný převzal jednotel stvě jedné z největších a nejlepších závodů sochařských a m- ze Vám obstrati

Náhrbní kameny a pomníky

ty nejkrásnější z jakékoliv kamene a soustavy z nejčistějších kameny a nejvhodnější podmínky.

Prosředte se u mne, než jinnu se obrátíte. V dířt

ADO F PROKOP.

ONLY \$2.75 SEND NO MONEY...

SEND NO MONEY... TAKE NO RISK AND NO MONEY...

HOSTINCE B & M

Máme

uherský guláš

SEND ONE DOLLAR... SEND ONE DOLLAR...

Krug's CABINET

Nejpšší PIVO

HAIR SWITCH FREE

Farma na prodej

SEND ONE DOLLAR... SEND ONE DOLLAR...

MONEY TO PATENT

CHRAKTE DRÁBEŽ

ROČNÍ VÝROBA 200,000 SUDŮ

První cenou Zlatou medaili

OMAHA BREWING ASSOCIATION

Roční výroba 200,000 sudů

První cenou Zlatou medaili

OMAHA BREWING ASSOCIATION

Roční výroba 200,000 sudů

První cenou Zlatou medaili

OMAHA BREWING ASSOCIATION

Roční výroba 200,000 sudů

První cenou Zlatou medaili

OMAHA BREWING ASSOCIATION

Roční výroba 200,000 sudů

První cenou Zlatou medaili

OMAHA BREWING ASSOCIATION

Roční výroba 200,000 sudů

První cenou Zlatou medaili

OMAHA BREWING ASSOCIATION

Roční výroba 200,000 sudů

První cenou Zlatou medaili

OMAHA BREWING ASSOCIATION

Transmississippi MARBLE WORKS BRATŘI NOVAKOVÉ... Jediny český závod s náhrobky a pomníky na západě.

Mocný pro celý svět DOKTOR BADGER... Léčí ženy, dívky, muže i dětičky.

SEND ONE DOLLAR... SEND ONE DOLLAR... SEND ONE DOLLAR... SEND ONE DOLLAR...

První cenou Zlatou medaili OMAHA BREWING ASSOCIATION... Roční výroba 200,000 sudů